

straf for den tid, domfældte har været varetægtsfængslet i isolation.

Under høringen over betænkningen er der fra advokatside givet udtryk for, at den særlige kompensation bør være højere end foreslået.

Justitsministeriet finder imidlertid, at det er væsentligt, at kompensationen ikke bliver af en sådan størrelse, at den hos varetægtsfængslede eventuelt kan give anledning til overvejelser om at modvirke efterforskningen - eller skabe begrundet mistanke herom hos politiet - med henblik på at blive anbragt i isolation og derved opnå en væsentlig reduktion i den frihedsstraf, som de kan blive idømt. Endvidere ville det kunne virke stødende for retsfølelsen, hvis fradraget var af en sådan størrelse, at det kunne give indtryk af, at sigtede, der har begået særlig grov kriminalitet eller kriminalitet af organiseret karakter, og som modvirker efterforskningen, bliver belønnet i form af væsentlig kortere straffe end andre sigtede.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at flertallets forslag om et fradrag i den idømte straf på 1 dag for hvert påbegyndte 3. døgn, den dømte har været isoleret efter rettens bestemmelse, er udtryk for en rimelig balance mellem på den ene side hensynet til den særlige belastning, varetægtsfængsling i isolation må antages at udgøre, og på den anden side hensynet til at undgå, at fradraget fremtræder som en belønning for eller incitament til at modvirke efterforskningen.

Det skal i denne forbindelse fremhæves, at det foreslåede forhøjede varetægtsfradrag for isolation gives til personer, der findes *skyldige*.

I de tilfælde hvor *påtale opgives* eller tiltalte *frifindes* har sigtede eller tiltalte mulighed for at kræve erstatning efter retsplejelovens § 1018 a. Erstatningen kan dog nedsættes eller nægtes, såfremt den sigtede eller tiltalte selv har givet anledning til foranstaltningerne, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

3. Varetægtsfængsling under domsforhandlingen

3.1. Gældende ret

3.1.1. Fastsættelse af frister for varetægtsfængsling

Efter retsplejelovens § 767 skal retten - bortset fra tilfælde, hvor sigtede ikke er til stede her i landet - når den træffer afgørelse om varetægtsfængsling, fastsætte en frist for varetægtsfængslingens længde. Fristen skal være så kort som muligt og må ikke overstige 4 uger. Fristen kan forlænges, men højst med 4 uger ad gangen. Uanset den fastsatte frist kan retten efter § 766 til enhver tid omgøre en kendelse om varetægtsfængsling. Efter § 768 skal retten ophæve varetægtsfængslingen, hvis anklagemyndigheden opgiver rets-

følgningen, eller hvis betingelserne for varetægtsfængsling ikke længere er til stede. Retten skal endvidere ophæve varetægtsfængslingen, hvis den finder, at efterforskningen ikke fremmes med tilstrækkelig hurtighed, og at fortsat varetægtsfængsling ikke er rimelig.

3.1.2. Inhabilitet som følge af afgørelser om varetægtsfængsling

I 1990 blev retsplejelovens § 60, stk. 2, ændret for at bringe lovens regler om dommers inhabilitet i overensstemmelse med den fortolkning af menneskerettighedskonventionens artikel 6, stk. 1, om rettergang ved en upartisk domstol, som kom til udtryk ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse i Hauschildt-sagen.

Efter retsplejelovens § 60, stk. 2, må ingen herefter deltage som dommer under domsforhandlingen i en straffesag, såfremt den pågældende, inden domsforhandlingen er begyndt, vedrørende det forhold, som tiltalen angår, har truffet afgørelse om at varetægtsfængsle den tiltalte efter § 762, stk. 2, eller om anvendelse af agenter efter § 754 a eller om brevåbning eller brevstandsning i medfør af § 781, stk. 4. Dette gælder dog ikke, hvis sagen behandles efter § 925 eller § 925 a eller sagen i øvrigt vedrørende det forhold, der har begrundet de nævnte indgreb, ikke omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld.

I forbindelse med ændringen i 1990 blev det overvejet, om § 60, stk. 2, også burde omfatte afgørelser om varetægtsfængsling i medfør af § 762, stk. 2, som træffes under domsforhandlingen, men Justitsministeriet fandt ikke grundlag herfor.

Justitsministeriet lagde herved vægt på, at Menneskerettighedsdomstolens afgørelse i Hauschildt-sagen alene tog hensyn til de afgørelser om varetægtsfængsling, som blev truffet, inden domsforhandlingen i byret og landsret blev indledt, selv om klageren over for Menneskerettighedsdomstolen også henviste til, at afgørelser, som var truffet under domsforhandlingen, kunne medføre inhabilitet. Ved vurderingen blev der også lagt vægt på, at varetægtsfængsling under domsforhandling træffes som et led i denne og under medvirken af domsmænd, og at det, såfremt også afgørelser under domsforhandlingen skulle medføre inhabilitet, ville indebære, at en eller flere dommere, som ikke havde overværet domsforhandlingen, ville skulle tage stilling til, om mistanken mod den tiltalte (fortsat) er særlig bestyrket.

Retsplejelovens § 60, stk. 2, omfatter således ikke afgørelser om varetægtsfængsling i medfør af § 762, stk. 2, som træffes under domsforhandlingen.